

BÄSTA LIVSPLATSEN

Region Halland

Synutveckling

2024-01-24

Riktlinjer för remiss till ögonklinik

SYNPRÖVNING 4 ÅR	
Synskärpa HVOT/LEA	Åtgärd
0,8 eller bättre på båda ögonen	Godkänt. Nästa test skall göras i förskoleklass.
0,65 på BÅDA ögonen eller 0,65 på ena ögat och 0,8 på andra ögat	Godkänt men testa om synen vid 5 års ålder. Om sämre än 0.8 på något öga vid 5 år, remiss till ögonmottagning.
0,65 på ena ögat och 1,0 på andra ögat	Testa om synen inom 1 månad. Om då fortsatt inte godkänt resultat: Skicka remiss till ögonmottagning.
Sämre än 0,65 på ena eller båda ögonen	Testa om synen inom 1 månad. Om då fortsatt inte godkänt resultat: Skicka remiss till ögonmottagning

Bra att tänka på vid synprovning

- Täck för ett öga ordentligt för att undvika att barnet kikar
- Börja inte för långt upp på syntavlan
- Bokstäverna i mitten är viktigast
- Om det är svårt kan barnet få titta bort på väggen några sekunder och sedan försöka igen. Barn spänner lätt sina ögon.
- Gör gärna syntestet en separat dag

INFORMATION INFÖR DITT BARNS BESÖK HOS OSS PÅ ÖGONMOTTAGNINGEN

<p>VÄLKOMMEN HIT Här följer information</p> <p>om hur besöket går till</p>	<p>Vi börjar med att testa vad du kan se</p> <p>...med ett öga i taget</p>	<p>Du får titta på Bilder</p> <p>...eller bokstäver</p>	
<p>och kika in i en maskin</p> <p>Ser du huset?</p>	<p>Du får ögondroppar</p> <p>Sedan får Du vänta en stund, pausa, leka , fika</p> 	<p>Du får sedan titta på huset igen</p> <p>Snart klara</p>	
<p>Vi behöver bara prata lite med mamma och pappa</p> <p>Behövs glasögon?</p>	<p>Så ska doktorn lysa med lampa och titta in i dina ögon</p> 	<p>Tänk på att skydda ögonen efter besöket</p> 	<p>Om Glasögon behövs får ni glasögonrecept</p> <p>så får ni sedan gå till optiker</p>

- Synen utvecklas från tidiga barnaår och är färdigutvecklad vid 8-10 års ålder. Den är också påverkbar fram till ungefär samma ålder.

Tillstånd som kan påverka synutvecklingen negativt

- Strabism - Skelning
- Hyperopi - Översynthet
- Myopi - Närsynthet
- Astigmatism – ”Brytningsfel”
- Ptos – Hängande ögonlock
- Nystagmus – Ögondarr
- Kongenital katarakt – Medfödd katarakt

Refraktionsfel – Hyperopi

- Hyperopa barn har ett kortare öga än normalt och brännpunkten hamnar bakom ögat.
- Barn med höggradig hyperopi löper högre risk att utveckla skelning och amblyopi.
- Barn med hyperopi ser "halvbra" på både långt och nära håll.
- Huvudvärk och suddig syn kan vara tecken på hyperopi.

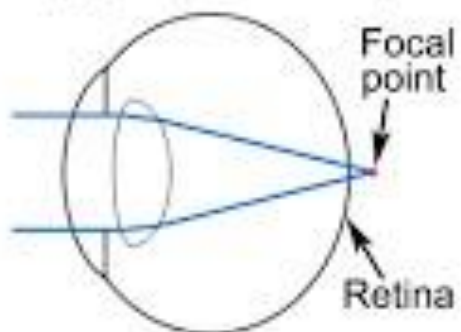
Myopi

- Myopa barn har ett lite längre öga än normalt och brännpunkten hamnar framför näthinnan.
- Barn med myopi ser dåligt på långt håll och bra på nära håll.
- Att barnet vill kisa och/eller flyttar närmare teven kan vara tecken på myopi.

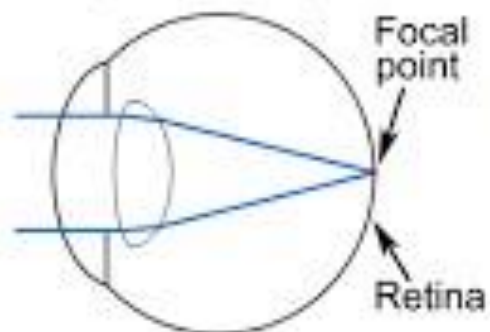

Schematisk bild

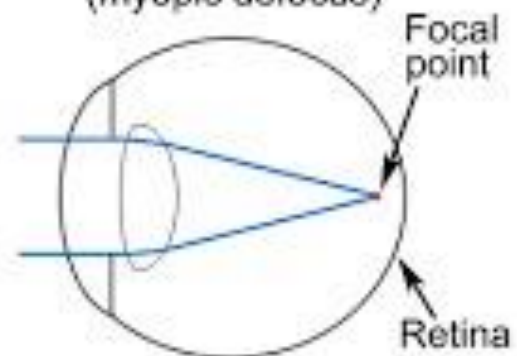
A Hyperopia
(hyperopic defocus)

B Emmetropia
(sharp vision)

C Myopia
(myopic defocus)

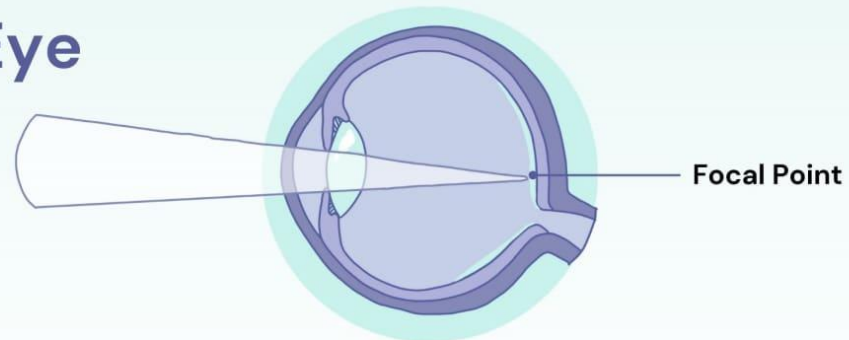

Astigmatism

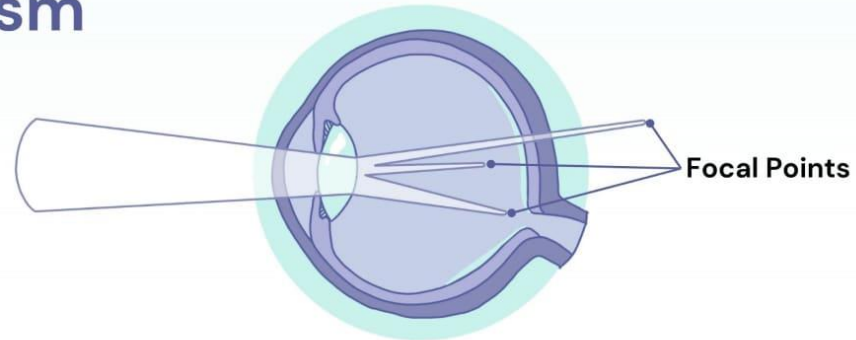
- Hos ett barn med astigmatism är hornhinnan ojämn och krökt.
- Bilden blir skev på både långt och nära håll.
- Ser ofta bokstaven som är brevid den man syftar på.

What is Astigmatism?

Healthy Eye

Astigmatism

Skelning

- **Inåtskelning – esoforesi/esotropi**
- Medfödd eller utvecklas oftast under småbarnsåldern.
- Vanligtvis i kombination med översynthet.
- **Utåtskelning – exoforesi/exotropi**
- Barnet skelar oftast till en början av och till.
- Barnet kisar oftast vid starkt solljus.
- Skelningen syns oftast mer vid trötthet.
- **Vertikal skelning-hyper/hypotropi**
- Barnet har oftast en tvångshuvudhållning där de vill luta på huvudet

Inåtskelning – Esofori/Esotropi

Utåtskelning – exofori/exotropi

Vertikal skelning- hyper/hypotropi

Pseudostrabism – falsk skelning

- Ljusreflexer på hornhinnan. Symmetri?
- Epicantus?

Fig. 1 Most often in pseudostrabismus the eye(s) have the false appearance of turning inward.

Amblyopi

- Den synförsämring som blir när ett avbrott i den normala synutvecklingen uppstår.

De vanligaste orsakerna till amblyopi är:

- skelning
- anisometropi – olika stort synfel på vardera ögat.